

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta sekä laiksi eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta. Samalla kumottaisiin nykyinen valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen rahoituksesta annettu laki. Lisäksi eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annettua lakia muutettaisiin. Ehdotukset liittyvät hallitusohjelman mukaiseen organisaatiomuutokseen, jossa eräitä maaseudun kehittämistehtäviä siirretään maa- ja metsätalousministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön.

Kansallisin varoin tapahtuva valtakunnalliseen maaseudun kehittämiseen ja tutkimukseen liittyvien hankkeiden rahoittaminen siirrettäisiin valtaosin maa- ja metsätalousministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön, joka vastaa yleisestä alueiden kehittämisestä ja siihen liittyvien valtakunnallisten hankkeiden rahoittamisesta.

Hallinto muuttuisi siten, että työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla rahoitettaisiin kansallisin varoin valtakunnallisia maaseudun kehittämishankkeita ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla lähes yksinomaan EU:n maaseuturahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyviä maaseutuhankkei-

ta. Maa- ja metsätalousministeriössä rahoitettaisiin myös edelleen kansallisin varoin maa- ja elintarviketalouden tutkimukseen ja niiden kehittämistoimintaan liittyviä hankkeita. Kansallisin varoin toteutettavan maaseudun tutkimuksen ja kehittämisen rahoitus maa- ja metsätalousministeriössä jäisi hyvin vähäiseksi.

Ehdotettu uusi laki koskisi elinkeinollisia maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkeita. Lisäksi siihen sisältyisi edelleen mahdollisuus avustusten myöntämiseen laajoihin maaseudun kehittämistä ja tutkimusta koskeviin hankkeisiin. Pääosin niiden tukeminen tapahtuisi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain nojalla. Viimeksi mainittuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi kyseisten hankkeiden tukemista sekä hankkeiden hallinnointia koskevat tarvittavat säännökset.

Toteutettavaan organisaatiomuutokseen sisältyy myös valtioneuvoston asettaman maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminnan painopisteen siirtäminen työ- ja elinkeinoministeriöön. Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Vastuu valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä kuuluu nykyisin työ- ja elinkeinoministeriölle alueiden kehittämistä koskevien asioiden siirryttyä sinne ministeriön perustamisen yhteydessä. Samalla työ- ja elinkeinoministeriölle tuli mahdolliseksi myöntää tukea alueiden kehittämistä sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamista koskeviin alueellisiin ja valtakunnallisiin ohjelmiin ja hankkeisiin. Näihin toimenpiteisiin puolestaan on yksinomaan kansallisen rahoituksen lisäksi ollut saatavissa myös EU:n rakennerahastojen varoja.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla on jo pitkään tuettu myös maaseudun kehittämiseen liittyviä tutkimus- ja kehittämishankkeita. Varsinkin Suomen liittyttyä Euroopan Unioniin (EU) maaseudun kehittämiseen liittyvien hankkeiden tukeminen lisääntyi olennaisesti, kun tarkoitukseen oli käytettävissä myös Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston varoja. Samalla kuitenkin säilyi yksinomaan kansallisin varoin toteutettu valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden tukeminen.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla on myös pitkään rahoitettu erilaista maa- ja elintarviketalouden tutkimusta ja kehittämishankkeita. Tutkimusrahoituksesta valtaosa suuntautuu tutkimuslaitosten toimintamenoina laitosten tutkimusinfrastruktuuriin ja tukipalveluihin, minkä lisäksi pientä osuutta käytetään niin sanottuna vastin- tai seinenrahoituksena, kun haetaan ulkopuolista, kilpailtua tutkimusrahoitusta. Tällaista rahoitusta on mahdollista saada muun muassa Suomen Akatemialta, Tekesiltä, EU:n tutkimusrahoitusvaroista sekä maa- ja metsätalousministeriön kilpailtavista tutkimusrahoitusvaroista. Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa myös strategista ohjaamista ja kehittämistä tukevia tutkimuksia, selvityksiä sekä arviointeja tutkimus- ja kehittämisvaroilla, mutta tämä rahoitus on ensisijaisesti kohdistettu ministeriön hallinnonalalla muille aloille kuin maa- ja elintarviketalouteen. Maa- ja elintarviketutkimushankkeita puoles-

taan rahoitetaan lähinnä maatilatalouden kehittämisrahaston varoin.

Maatalouden tutkimuksen rahoittamista voidaan pitää luontevasti maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvana. Siirtämällä yksinomaan kansallisin varoin toteutettavan maaseudun tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoittaminen valtaosin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan kehittämishankkeiden rahoituksen yhteyteen voidaan sen sijaan saavuttaa synergiahyötyjä. Vaikka maaseudun kehittämistoiminnassa tehdään paljon hallinnonalat ylittävää yhteistyötä, nykyinen toimintatapa on edellyttänyt, että alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 9 §:ssä tarkoitettujen ja sitä aikaisemman lain mukaisten yhteistyöryhmien hallinnointiin on tarvittavat voimavarat kahdessa eri ministeriössä.

Hallitusohjelman mukainen maaseudun kehittämistehtävien uudelleen järjestely edellyttää myös lainsäädännön muuttamista. Tällöin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainsäädännössä painopiste olisi maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksessa ja kansallisesti rahoitettujen valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitus siirrettäisiin pääosin työ- ja elinkeinoministeriön lainsäädäntöön. Samalla voimassa olevien säännösten mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä olevan maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimipaikka ja yhteistyöryhmän toimintaan maa- ja metsätalousministeriössä keskeisesti osallistuvat virkamiehet siirtyisivät työ- ja elinkeinoministeriöön.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Ministeriöiden välinen työnjako

Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluu valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 19 §:n mukaan muun muassa maaseudun kehittäminen. Maa- ja metsätalousministeriöstä annetun valtioneuvoston ase-

tuksen (1061/2003) 1 §:ssä luetellaan maa- ja metsätalousministeriön tehtävät. Pykälän 1 kohdan mukaan näihin kuuluvat maa- ja puutarhatalous sekä maaseudun kehittäminen.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisen työjärjestyksen (508/2007) 9 §:n 1 momentissa tämä on osoitettu maatalousosaston tehtäviksi siten, että työjärjestyksen 9 §:n 1 momentin mukaan maatalousosasto käsittelee maataloutta, puutarhataloutta ja muita maaseutuelinkeinoja samoin kuin näiden toimintaedellytysten ja rakenteen kehittämistä koskevat asiat, jollei asia kuulu muulle osastolle. Lisäksi osasto käsittelee maaseutupoliittiset toimintalinjat ja Euroopan unionin (EU) alue- ja maaseudun kehittämistä koskevat ohjelmat ja yhteisöaloiteohjelmat ja kansallista maaseutuverkostoa koskevat asiat.

Maa- ja metsätalousministeriö on 30 päivänä huhtikuuta 2008 maa- ja metsätalousministeriön maatalousosastosta antamallaan määräyksellä Dnro 1205/02/2008 vahvistanut osaston työjärjestyksen. Sen 10 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan maaseudun kehittämisyksikkö vastaa hallinnonalojen välisestä maaseutupolitiikan yhteistyöryhmästä (YTR) ja teemaryhmätyöstä ja 10 kohdan mukaan valtakunnallisista maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeista sekä valtakunnallisesta kylätoiminnan kehittämisestä. Pykälän 4 momentin mukaan yksikössä on muun muassa maaseutupolitiikkajaosto, joka pykälän 7 momentin mukaan vastaa pykälän 2 momentin 9 ja 10 kohdassa mainituista asioista.

Valtioneuvoston ohjesäännön 21 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan puolestaan kuuluu muun muassa alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet. Työ- ja elinkeinoministeriöstä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1024/2007) säädetään ministeriön tehtävistä. Asetuksen 1 §:n 3 kohdan mukaan niihin kuuluvat muun muassa alueiden kehittämisen suunnittelu, toteutus ja yhteensovittaminen sekä maakuntien yhteistoiminnan järjestämisen tukeminen.

Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen mukaisessa työjärjestyksessä (979/2011) säädetään tarkemmin tehtävien jaosta. Työjärjestyksen 13 §:n 2 momentin mukaan politiikka- ja ohjausyksikkö johtaa konsernistrategian ja aluestrategian valmistelua. Työjär-

estyksen 16 §:n 9) kohdan mukaan politiikka- ja ohjausyksikkö käsittelee lisäksi aluepoliittisten strategialinjausten ja aluekehittämisen tavoitteita koskevan valtioneuvoston päätöksen valmistelun yhteensovittamisen sekä osallistumisen muiden hallinnonalojen vastuulla olevan aluekehittämisen valmisteluun. Työjärjestyksen 17 §:n mukaan taas alueosasto käsittelee muun muassa asiat, jotka koskevat aluestrategian ja tavoitepäätöksen valmistelua ja niiden toimeenpanoa, maakuntaohjelmia ja niiden toteuttamissuunnitelmia sekä muita kansallisia alueiden kehittämisohjelmia ja toimenpiteitä, maakunnan kehittämisrahaa, Suomen tavoitteiden edistäminen Euroopan Unionin koheesipolitiikassa, Euroopan unionin ja kansallisen alue- ja työllisyyspolitiikan yhteensovittaminen rakennerahasto-ohjelmissä sekä rakennerahasto-ohjelmien ja niihin sisältyvien toimenpiteiden toimeenpanoon liittyviä tehtäviä. Osasto käsittelee myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ ja elinkeinotoimistojen hallinnollinen ohjausta ja valvontaa.

Alueiden kehittämistä koskeva lainsäädäntö

Aikaisemmin alueiden kehittämisestä säädettiin alueiden kehittämislaissa (602/2002). Lain nojalla on laadittu erilaisia valtakunnalliseen alueiden kehittämiseen tarkoitettuja ohjelmia ja siinä on säädetty myös niiden toteuttamisesta. Lain 14 ja 15 §:ssä säädettiin erityisohjelmista, joihin kuuluu myös maaseutupoliittinen erityisohjelma. Maaseutupoliittisesta erityisohjelmasta säädettiin tarkemmin lain 15 §:n 2 momentissa. Lainkohdan mukaan kyseisen ohjelman tavoitteena oli uudistaa ja monipuolistaa elinkeinoja sekä turvata ja kehittää palveluja maaseudulla sovitamalla yhteen maaseutua koskevia eri hallinnonalojen toimenpiteitä.

Alueiden kehittämislain 17 §:ssä säädettiin lisäksi tarkemmin ohjelmista ja niiden valmistelusta. Pykälän mukaan lain 15 §:ssä tarkoitettujen erityisohjelmien valmistelua, yhteensovittamista ja arviointia varten voitiin asettaa yhteistyöryhmiä. Lainkohdan mukaan yhteistyöryhmissä tuli olla edustettuina jäsenet ministeriöistä sekä sellaisista oikeushen-

kilöistä, joilla on huomattava merkitys alueiden kehittämisessä. Yhteistyöryhmien puheenjohtajat ja muut jäsenet määräsi valtioneuvosto.

Alueiden kehittämislaki on kumottu lailla alueiden kehittämisestä. Sitä sovelletaan alueiden kehittämiseen, alueiden kehittämistä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun ja toimeenpanoon sekä niiden yhteensovittamiseen ja seurantaan. Lain 6 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto päättää valtakunnallisista alueiden kehittämistavoitteista. Myös uuden lain mukaan tavoitteiden tarkentamiseksi ja toteuttamiseksi voidaan laatia erityisohjelmia ja periaatepäätöksiä. Alueiden kehittämisen kannalta keskeiset ministeriöt määrittelevät hallinnonalaansa varten alueiden kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet osana hallinnonalaansa suunnittelua. Lain 7 §:n mukaan taas työ- ja elinkeinoministeriö vastaa valtakunnallisten alueiden kehittämistavoitteiden valmistelusta sekä maakuntaohjelmien ja muiden mainitun lain mukaisten ohjelmien valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamisesta, seurannasta ja arvioinnista yhteistyössä ministeriöiden, maakunnan liittojen ja muiden alueiden kehittämisen kannalta keskeisten tahojen kanssa.

Alueiden kehittämisestä annetun lain 9 §:n mukaan kyseisessä laissa tarkoitettujen erityisohjelmien, periaatepäätösten ja muiden aluepoliittisesti merkittävien kokonaisuuksien valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista sekä ennakointia, seurantaa ja arviointia varten voidaan edelleen asettaa yhteistyöryhmiä. Yhteistyöryhmissä ovat edustettuina ministeriöt ja sellaiset oikeushenkilöt, joilla on huomattava merkitys alueiden kehittämisessä. Valtioneuvosto asettaa yhteistyöryhmät ja määrää niiden puheenjohtajat. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää yhteistyöryhmän jäsenistön muutoksista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteistyöryhmien kokoonpanosta ja tehtävistä sekä säätää niiden toimikaudesta ja työskentelytavoista.

Alueiden kehittämisestä annetussa laissa ei suoraan säädetä maaseutupolitiikan yhteistyöryhmästä, vaan yksinomaan maakunnallisista maaseudun yhteistyöryhmistä. Nykyisin toimivasta maaseutupolitiikan yhteistyöryh-

mästä säädetään ainoastaan valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen rahoituksesta annetun lain (1477/2007), jäljempänä *tutkimusrahoituslaki*, 6 §:ssä, jossa kuitenkin viitataan jo kumotun alueiden kehittämislain mukaiseen yhteistyöryhmään.

Maaseudun kehittämishankkeiden rahoittamista koskeva lainsäädäntö

Erilaisia joko suoraan tai välillisesti alueiden kehittämiseen liittyviä hankkeita on pitkään rahoitettu eri ministeriöiden hallinnonaloilla asianomaisen hallinnonalan lainsäädännön mukaisesti, minkä lisäksi alueelliset toimijat, erityisesti maakuntien liitot ovat rahoittaneet alueellisia ja alueiden välisiä hankkeita.

Nimenomaan maaseudun kehittämishankkeiden rahoittamista koskevista laeista tärkeimmät ovat voimassa nykyisin maa- ja metsätalousministeriön lainsäädännössä, minkä lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan lainsäädännön nojalla voidaan rahoittaa yleisesti alueiden kehittämiseen liittyviä hankkeita. Alueiden kehittämishankkeet sisältävät myös maaseudun kehittämiseen kohdistuvia toimenpiteitä.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla lainsäädäntö on eriytetty siten, että maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (1443/2006) nojalla voidaan yritystoiminnan lisäksi tukea sekä EU:n osaksi rahoitettavia että kokonaan kansallisin varoin rahoitettuja kehittämishankkeita, koulutushankkeita, yleishyödyllisiä investointeja ja koordinoitihankkeita. Soveltamisalasta huolimatta laki on lähinnä tarkoitettu EU:n maaseutuohjelmien toimeenpanoon. Tuetut hankkeet ovat yleensä joko paikallisia tai alueellisia, joskaan valtakunnallisiakaan hankkeita ei ole suljettu lain soveltamisalan ulkopuolelle. Käytännössä lain avulla nykyisin toimeenpannaan EU:n maaseudun kehittämisrahaston varoin toteutettavaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa.

Tutkimusrahoituslain nojalla puolestaan toimeenpannaan laajoja, merkitykseltään valtakunnallisia maaseudun tutkimus- ja kehit-

tämishankkeita, jotka rahoitetaan yksinomaan kansallisin varoin.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimusten lisäksi tutkimusrahoituslain nojalla on mahdollista myöntää avustusta sellaiseen tutkimustai kehittämistoimintaan, joka valtakunnallisesti merkittävällä tavalla edistää maaseudun kehittämistä ja maaseutupolitiikan tavoitteiden toteutumista. Tutkimusrahoituslaki ei koske sellaiseen maaseudun kehittämiseen myönnettäviä avustuksia, joiden rahoittamiseen Euroopan unioni (EU) osallistuu.

Tutkimusrahoituslain mukaista avustusta voidaan myöntää valtion talousarviossa tai maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tarkoitusta varten osoitetuista varoista sellaiselle luonnolliselle henkilölle, yksityisoikeudelliselle tai julkisoikeudelliselle yhteisölle taikka säätiölle, jolla on riittävät edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Tukikelpoisia ovat toiminnasta aiheutuvat tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset siten, että avustusten myöntämisessä on tullut kuitenkin ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettujen valtiontuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset.

Tuettavasta toiminnasta, avustuksen enimmäismäärästä, hyväksyttävistä kustannuksista ja menettelystä on lisäksi säädetty tarkemmin valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen rahoituksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (35/2009). Olennaista on, että avustusta voidaan myöntää vain tavoitteiltaan, sisällöltään ja kestoaltaan määritellyyn hankkeeseen. Avustus voi kattaa hyväksyttävät kustannukset kokonaankin. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat palkat ja niitä vastaavat menot, ostopalveluista, tarvikehankinnoista ja käyttöoikeuksien hankkimisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset hankkeen tulosten julkaisemisesta ja kääntämisestä. Tukikelpoisia ovat myös sellaiset yleiskustannukset, jotka kohdennetaan hankkeelle. Avustuksiin sovelletaan lisäksi valtionavustuslakia (688/2001).

Avustusta haetaan maa- ja metsätalousministeriöltä, joka myöntää ja maksaa avustuksen. Tutkimusrahoituslain 6 §:ssä säädetään lisäksi alueiden kehittämislain (602/2002) 17 §:ssä tarkoitettuna mukaisesta maaseutupoli-

tiikan yhteistyöryhmästä, joka toimii maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä ja jonka on mainittu 6 §:n 1 momentin mukaan annettava lausunto tutkimusrahoituslain mukaiseen valtakunnalliseen maaseudun kehittämiseen ja tutkimukseen käytettävissä olevien varojen jakamisesta.

Aluekehityshankkeiden rahoittamista koskeva lainsäädäntö

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla puolestaan on mahdollista rahoittaa hankkeita eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (1652/2009), jäljempänä *TEM:n rahoituslaki*, nojalla. Lakia sovelletaan myönnettäessä tukea työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla alueiden kehittämistä sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamista koskeviin sellaisiin alueellisiin ja valtakunnallisiin ohjelmiin ja hankkeisiin, jotka rahoitetaan valtion talousarvioon otetusta määrärahasta. Lakia sovelletaan sekä EU:n rakennerahastojen varoista että kokonaan kansallisista varoista rahoitettuihin hankkeisiin. TEM:n rahoituslain lisäksi sovelletaan valtionavustuslakia.

Lain mukaista tukea voivat myöntää maakunnan liitot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettaviin kehittämishankkeisiin sekä työ- ja elinkeinoministeriö sellaisiin kehittämishankkeisiin, jotka koskevat useampaa kuin yhtä aluetta tai ovat valtakunnallisesti tärkeitä. Käytännössä työ- ja elinkeinoministeriö on rahoittanut lähinnä valtakunnallisia kehittämishankkeita.

Tuen saajina voivat olla julkis- ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt. Tukea voidaan myöntää yhteishankkeisiin ja sitä voidaan myös tietyin edellytyksin siirtää. Tuen myöntämisen edellytyksenä muun ohessa on, että tuen saajalla on taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa hanke ja että tuki on perusteltua tuen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta, minkä lisäksi sillä tulee olla merkittävä vaikutus hankkeen toteuttamiseen. Tuki ei saa kattaa hankkeesta aiheutuvien kustannusten täyttä määrää. Tuen hakijan tulee

osallistua hankkeesta aiheutuviin kustannuksiin, jollei siitä poikkeamiseen ole erityisiä syitä. Tukea haetaan tukea myöntävältä viranomaiselta ja sitä voidaan myöntää vain hakemisen jälkeen syntyneisiin kustannuksiin. Laissa on myös tuen takaisinperintää koskevat säännökset. Lakia tarkempia säännöksiä on annettu eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1695/2009). Asetuksessa säädetään tuen kohteista, tukitasoista, tuen siirtämisestä ja yhteishankkeista. Lisäksi säännöksiä on hakemuksen ja tukipäätöksen vähimmäissisällöstä ja hyväksyttävistä kustannuksista. Hyväksyttäviä kustannuksia kehittämishankkeissa ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset, kohtuulliset palkka- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, matkakustannukset, ostopalvelut, vuokratkustannukset ja muut hankkeen toteuttamisesta välittömästi aiheutuvat eriteltyt kustannukset.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimushankkeiden rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan rahoituksella toteutettavasta maa- ja elintarviketalouteen liittyvästä tutkimuksesta huomattava osa tehdään Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tutkimustoimintana ja rahoitetaan valtion talousarvion momentin 30.20.01 määrärahasta. Lisäksi Elintarviketurvallisuusvirastolla on elintarviketalouden ohella jonkin verran myös tutkimustoimintaa, joka rahoitetaan viraston toimintamenoista. Tämä tutkimustoiminta on pääsääntöisesti pitkäjänteistä, tulossopimuksiin sidottua toimintaa. Maan- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tutkimuslaitokset voivat osallistua myös yhdessä muiden tutkimuslaitosten, yliopistojen ja muiden toimijoiden kanssa yhteistutkimushankkeisiin, joita rahoitetaan pääasiassa maatilatalouden kehittämisrahaston varoin. Hankkeita voidaan rahoittaa myös ministeriön hallinnonalalla tutkimukseen ja kehittämiseen osoitetusta valtion talousarvion määrärahasta momentilla 30.01.22. Rahoitus tämän momentin määrärahasta on kuitenkin kohdistettu ensisijai-

sesti ministeriön muille sektoreille kuin maa- ja elintarviketalouteen.

Maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) nojalla on pitkään ollut mahdollista myös kehittämisrahaston varoin rahoittaa erilaisia maatalouden tutkimushankkeita siten, kuin kulloinkin voimassa olevassa tutkimushankkeiden rahoittamista koskevassa lainsäädännössä on asiasta erikseen säädetty. Viimeksi asiasta on säädetty uusittaessa maaseutuelinkeinojen rahoituslakia (329/1999), jolloin lakiin sisältynyt maatalouden tutkimushankkeiden ja valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittaminen siirrettiin tutkimusrahoituslakiin. Sen nojalla on mahdollista myöntää avustusta maa- ja elintarviketaloutta laaja-alaisesti hyödyttävään tutkimustoimintaan.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen tutkimukseen myönnettävään tukeen sovelletaan kuitenkin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia (45/2000).

Tutkimusrahoituslain mukainen maa- ja elintarviketalouden tutkimushankkeiden rahoittaminen on toteutettu kokonaan maatilatalouden kehittämisrahaston varoin. Tarkoitukseen on vuonna 2011 osoitettu 6,9 miljoonan euron myöntämisvaltuus, josta 1,6 miljoonaa euroa on kertaluonteisesti kansallisen tuen momentilta siirrettyä sektorin kehittämiseen tarkoitettua määrärahaa. Vuoden 2010 5,3 miljoonan euron myöntämisvaltuudesta on rahoitettu noin 45 tutkimushanketta, joista uusia, vuonna 2010 alkaneita hankkeita oli 32. Tutkimusrahoitusta koskevat päätökset tehdään ministeriön maatalousosaston markkinapolitiikkayksikössä Kaikkiaan tutkimusrahoituksen valmisteluun, päätöksentekoon ja maksamiseen maa- ja metsätalousministeriössä käytetään noin 1,5 henkilötyövuotta.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminta

Tutkimusrahoituslain 6 §:n 3 momentin mukaisen maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän asettaa valtioneuvosto määräajaksi. Maa- ja metsätalousministeriö hyväksyy yhteistyöryhmän ohjesäännön. Valtioneuvosto on asettanut nykyisen yhteistyöryhmän 17.7.2008—16.7.2013 väliseksi toimikaudeksi.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä on yhteistyöelin, joka toimii poikkihallinnollisesti. Siinä on 31 jäsentä, jotka edustavat seitsemää ministeriötä, alue- ja paikallishallintoa ja -organisaatioita sekä maaseutujärjestöjä. Yhteistyöryhmä toimii laajana verkostona, jonka toimintaan osallistuu yhteensä noin 500 henkilöä eri organisaatioista.

Yhteistyöryhmän tehtävänä on koordinoita toimenpiteitä ja luoda ohjelmia, joilla edistetään maaseudun hyvinvointia. Nykyisin maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä oleva maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä on laatinut yhteensä viisi valtakunnallista maaseutupoliittista kokonaisuohjelmaa, joista viimeisimmän yhteistyöryhmä on hyväksynyt 27 päivänä tammikuuta 2009 vuosiksi 2009—2013.

Yhteistyöryhmän toimintatapaan kuuluvat lisäksi erilaiset teemaryhmät. Teemaryhmät ovat tietyn asiakokonaisuuden parissa työskenteleviä yhteistyöelimiä, joiden jäsenistöt edustavat hallinnon lisäksi eri järjestöjä, yhdistyksiä, yliopistoja sekä yritysmaailmaa. Ryhmät ovat poikkihallinnollisia ja ne asetetaan määrärajoiksi. Teemaryhmiä on nykyisin 14 ja niiden teemoina ovat harvaan asuttu maaseutu, hyvinvointipalvelut, kansalaisjärjestötoiminta, kulttuuri, luonnontuoteala, luonto- ja maisemapalvelut, maaseutuasuminen, matkailu, Ruoka-Suomi, paikallinen kehittäminen ja yrittäjyys, minkä lisäksi on vielä ruotsinkielinen teemaryhmä ja viestintätyöryhmä sekä valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden päätösesitykset käsittelevä hankeryhmä.

Sekä yhteistyöryhmä kokonaisuutena että teemaryhmät omalla alallaan järjestävät seminaareja, julkaisevat tiedotteita, selvityksiä ja ohjelmia sekä seurantaraportteja. Yhteistyöryhmällä on tiedotustoimintaa, joka sisältää muun muassa oman julkaisusarjan, internet-sivuston, tiedotteita ja uutiskirjeitä, minkä lisäksi se järjestää itse ja osallistuu muiden organisaatioiden järjestämiin tilaisuuksiin, joissa käsitellään erityisesti maaseudun hyvinvointia, elinkeinoja ja asumista koskevia asioita.

Yhteistyöryhmän tehtävänä on lisäksi tutkimusrahoituslain 4 §:n 1 momentin mukaan osallistua avustuksen myöntämiseen sellaiseen tutkimus- tai kehittämistoimintaan, joka

valtakunnallisesti merkittävällä tavalla edistää maaseudun kehittämistä ja maaseutupolitiikan tavoitteiden toteutumista antamalla avustuksen rahoitukseen käytettävissä olevien varojen jakamista koskeva lausunto. Yhteistyöryhmän tehtäviä hoitavat henkilöt eivät sen sijaan ole osallistuneet avustuksen myöntämiseen tutkimusrahoituslain 4 §:n 2 momentin mukaisiin tutkimushankkeisiin, jotka liittyvät maa- ja elintarviketaloutta laaja-alaisesti hyödyttävään tutkimustoimintaan.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmällä ei ole päätoimisia toimihenkilöitä, vaan sen tehtävät maa- ja metsätalousministeriössä hoidetaan virkatyönä pääasiassa ministeriön maatalousosastolla. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän sihteeri on kuitenkin työskennellyt työ- ja elinkeinoministeriössä. Ainoastaan yhteistyöryhmän pääsihteerille maksetaan erikseen sivutoimesta palkkaa. Muissa ministeriöissä yhteistyöryhmän toimintaan osallistutaan osana muita virkatehtäviä. Itse yhteistyöryhmän toimintamenot koostuvat lähinnä viestinnän eri muodoista sekä kokouksista, matkoista ja seminaareista. Nämä menot ovat sisältyneet suurelta osin maa- ja metsätalousministeriön työryhmien kustannuksiin, jotka on rahoitettu toimintamäärärahoista, sekä yhteistyöryhmän sihteerin palkan että kokous- ja julkaisutoiminnan kustannusten osalta myös työ- ja elinkeinoministeriön toimintamäärärahoista.

Yhteistyöryhmän muu kuin suoraan hankkeiden rahoitukseen liittyvä toiminta on vaatinut noin 3—4 henkilötyövuoden työpanoksen maa- ja metsätalousministeriössä. Hankkeiden rahoitus puolestaan on edellyttänyt noin 1—2 henkilötyövuoden työpanosta.

Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitus

Tutkimusrahoituslain mukaisia valtakunnallisia maaseudun tutkimusta ja kehittämistä koskevia hankkeita on rahoitettu valtion talousarvioin määrärahasta momentilta 30.10.63 sekä maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Hankkeiden toteuttajina ovat useimmiten yliopistot tai niihin kuuluvat yksiköt, mutta myös muut maaseudun kehittämiseen liittyvät tutkimus- ja kehittämisorganisaatiot. Rahoitusta on voitu myöntää myös

yrityksille ja yksityishenkilöille, jos rahoitettava hanke on ollut yleishyödyllinen ja valtakunnallinen. Hankkeiden rahoitus myönnetään erillisestä hakemuksesta. Rahoituksesta on päättänyt maa- ja metsätalousministeriö.

Valtakunnalliset maaseudun tutkimusta ja kehittämistä koskevat hankkeet on rahoitettu pääasiassa valtion talousarvion keskimäärin 3 miljoonan euron siirtomäärärahasta. Tästä määrärahadista on vuosittain rahoitettu noin 50 hanketta. Hankkeet ovat pääosin monivuotisia, mutta rahoituspäätökset on tehty pääsääntöisesti vuodeksi kerrallaan. Rahoitettuihin hankkeisiin on ollut mahdollista hakea avustusta jatkohankkeena. Avustusten määrä on vaihdellut 10 000 eurosta noin 150 000 euroon, mutta enimmäkseen avustuksen määrä on ollut noin 50 000 euroa hakijaa kohden. Määrärahadista on lisäksi osarahoitettu myös seitsemää määräaikaista maaseutuprofessuuria ja siitä on 0,85 miljoonaa euroa tarkoitettu kylätoiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen.

Hankkeisiin on valtion talousarvion lisäksi vuosittain ohjattu myös 510 000 euroa maatalouden kehittämisrahaston varoja rahaston käyttösuunnitelman mukaisesti. Näitä hankkeita on vuosittain rahoitettu noin 15. Tuetut hankkeet ja niiden käsittely eivät ole eronneet talousarvion määrärahadista rahoitettua hankkeista.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä on suunnitellut hankeavustuksiin käytettävän rahoituksen teema- ja painopistealueet. Tämän jälkeen yhteistyöryhmä on antanut vuosittain asiasta lausunnon maa- ja metsätalousministeriölle, joka lausunnon saatuaan on avannut avustusten haun. Ennen kuin ministeriö on ratkaissut avustushakemukset, ne on käsitelty maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän hankeryhmässä. Hankkeiden rahoitusta koskevat päätökset on tehty maa- ja metsätalousministeriössä tavanomaisena virkatyönä maatalousosaston maaseudun kehittämissyksikössä.

Kaiken kaikkiaan maa- ja metsätalousministeriössä hanketoiminnan toteuttamiseen ja rahoittamiseen ovat osallistuneet useat henkilöt. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän ja maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen liittyviä tehtäviä on osaksi päätoimisesti ja osaksi muun toiminnan

ohella hoitanut yhteensä 6 virkamiestä, minä lisäksi osaston talous- ja kehittämissyksikön henkilöstö on huolehtinut avustusten maksamisesta. Maa- ja metsätalousministeriössä maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminta sekä valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden avustuspäätösten tekeminen on pääosin keskitetty maatalousosaston maaseudun kehittämissyksikössä maaseutupolitiikkajaostoon. Jaostoon on ollut sijoitettuna neljä henkilöä, joista kolme on vakinaisia virkamiehiä ja yksi määräaikainen siten, että hänen tehtävistään puolet kuuluu maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän tehtäviin. Kyseinen osuus rahoitetaan maaseudun kehittämiseen osoitetusta määrärahadista. Jaoston ulkopuolella vastaavalla tavalla yhteistyöryhmän tehtäviä puoleksi työpanoksestaan ja samalla tavoin rahoitettuna hoitaa toinen määräaikainen virkamies. Edellä mainitun maaseutupolitiikkajaoston siirosta työ- ja elinkeinoministeriöön on sovittu pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmassa.

2.2 Nykytilan arviointi

Maaseudun kehittäminen

Erilaista alueiden kehittämisen ohjausta toteutetaan usean ministeriön hallinnonalalla. Sen jälkeen, kun työ- ja elinkeinoministeriö perustettiin, päävastuu alueiden kehittämisestä on ollut työ- ja elinkeinoministeriöllä. Työ- ja elinkeinoministeriössä on myös laadittu 24 päivänä helmikuuta 2011 hyväksytty valtioneuvoston periaatepäätös maaseudun kehittämisestä. Periaatepäätökset on laadittu myös saaristo- ja kaupunkipolitiikasta.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla taas on ollut luonteva liityntä maaseudun kehittämiseen sen johdosta, että maa- ja metsätalous on merkittävä elinkeino maaseudulla. Maa- ja metsätalousministeriöllä on lisäksi vastuu sellaisten Euroopan unionin maaseudun kehittämisrahaston ohjelmien toimeenpanosta, jotka koskevat maaseudun kehittämistä laajemminkin, ei vain maa- ja metsätaloutta.

Käytettävissä olevien varojen ja henkilöresurssien niukentuessa on kuitenkin tarkoi-

tuksenmukaista keskittää ja tehostaa maaseudunkin kehittämisen hallinnointia. Työ- ja elinkeinoministeriön tehtäviin kuuluu jo nykyisin alueiden kehittämiseen liittyvä maaseutupolitiikka kuten myös saaristo- ja kaupunkipolitiikka. Työ- ja elinkeinoministeriön tehtäviä olisi tarkoituksenmukaista täydentää tältä osin siirtämällä pääosa maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän tehtävistä ja tehtävien hoitoon tarvittavista viroista sekä keskeiset virkamiehet maa- ja metsätalousministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimintaa samoin kuin kansallista maaseutuhankkeiden rahoitusta olisi tarpeen kehittää laajemmin osana muuta alueiden kehittämistä. Maa- ja metsätalousministeriössä puolestaan on tarkoituksenmukaista keskittyä erityisesti EU:n maaseudun kehittämissuunnitelmien hallinnointiin niiden vaatiman erityisen osaamisen ja yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvien kykentojen vuoksi. Maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitus työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä täydentäisi muuta alueiden kehittämistä, jota toteutetaan maakuntarahan avulla. Maa- ja metsätalousministeriöön jäisi joka tapauksessa merkittävästi maaseudun kehittämistoimintaa ministeriön vastuulla olevan EU:n maaseudun kehittämishankkeiden toimeenpanon johdosta.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä toimii verkostomaisesti. Olennaista sen toiminnassa ei ole ollut kytkentä juuri maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen, vaan se, että yhteistyöryhmällä on tarvittavat toimintaedellytykset. Näiden edellytysten siirtäminen ministeriöstä toiseen ei vaikuta juurikaan itse yhteistyöryhmän työhön. Muut ministeriöt, maa- ja metsätalousministeriö mukaan lukien, voisivat edelleen osallistua sen työhön ja tehtäviin.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimus ja kehittäminen

Vaikka merkittävin osa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla toteutetusta ja rahoitetusta tutkimuksesta toteutetaan Maa- ja elintarviketalouden tutkimuslaitoksen tutkimuksena tai yhteistutkimushankkeina, tutkimusrahoituslain mukaisille maa- ja elintarviketalouden tutkimushankkeille tämä

tutkimusrahoitus on ollut erityisen tärkeä, sillä se tukee elinkeinojen kestävästä kilpailukykyä ja kannattavuutta.

Tutkimusrahoituslain mukaisten tutkimusten painopisteitä on lisäksi ollut joustavaa ohjata ja siten saada hyvinkin pian käyntiin hankkeita, joista on ollut tarpeen saada varsin nopeasti tuloksia. Tämä rahoitus on erittäin tärkeä väline maa- ja metsätalousministeriölle, kun tarvitaan nopeampia hallintoa ja politiikkaa tukevia selvityksiä, joita on vaikea saada tutkimuslaitosten pitkäjänteisiin tutkimusohjelmiin. Samalla rahoitus antaa ministeriölle mahdollisuuden tilata tutkimus tai selvitys parhaalta taholta, sillä joillakin tähän toimialaan kuuluvilla aloilla parhaat asiantuntijat ovat ministeriön oman tutkimuslaitossektorin ulkopuolella kuten yliopistossa tai muissa tutkimuslaitoksissa. Toisaalta rahoitus antaa myös mahdollisuuden teettää monitieteisiä hankkeita ja samalla edistää yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä. Maa- ja elintarviketalouden on myös aktiivista kansainvälistä yhteistyötä tutkimusrahoittajien kesken ja ministeriö on voinut osallistua pohjoismaisiin ja EU-tason yhteisiin tutkimusaloitteisiin, joilla edistetään alan kehitystä kansainvälisessä yhteistyössä silloin, kun yhteinen panostus luo paremmat edellytykset alan kehittämiselle.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimushankkeiden rahoittaminen maatilatalouden kehittämishankkeiden varoin on siten edelleen tarkoituksenmukaista. Erityistä tarvetta on sellaisten tutkimusten rahoittamiseen, joiden avulla toisaalta voidaan arvioida erilaisia ohjelmia ja tukijärjestelmien toimintaa tai joiden avulla toisaalta voidaan saada sellaista uutta tietoa, jolla voidaan edistää maa- ja elintarviketalouden kestävästä kilpailukykyä ja kannattavuutta. Jotta tuettavista hankkeista voidaan muodostaa tarkoituksenmukaisia kokonaisuuksia, olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista sisällyttää myös alan kehittämistä koskevat toimenpiteet rahoituksen piiriin.

Maatilatalouden kehittämishankkeiden varoin on siten tarkoituksenmukaista rahoittaa maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkeita pääosin nykyisin tavoin ottaen huomioon tutkimuksen läheinen liittyntä alan kehittämiseen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on alueiden kehittämisestä annetun lain 2 §:n 1 momentin mukaisten kansallisten maaseutua koskevien ohjelmien ja kehittämissuunnitelmien laatimisen ja ohjelmien rahoituksen keskittäminen työ- ja elinkeinoministeriöön. Tähän kuuluisi myös maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän siirtäminen työ- ja elinkeinoministeriön yhteyteen. Siirron jälkeenkin maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä toimisi nykyisin toimintatavoin useiden eri hallinnonalojen ja sidosryhmien yhteistyöelimenä, jonka toimintaan myös maa- ja metsätalousministeriö osallistuisi.

Tämän vuoksi ehdotetaan, ettei maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä olisi enää maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Sen toiminnan painopiste samoin kuin pääosa nykyisten valtakunnallisten maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeiden rahoituksesta siirtyisi lakiehdotusten mukaisten muutosten myötä työ- ja elinkeinoministeriöön. Tämä toteutettaisiin siirtämällä tehtävät ja keskeiset henkilöstövoimavarat työ- ja elinkeinoministeriöön ja otettaisiin valtion talousarviossa huomioon osoittamalla maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimintaan ja valtakunnallisten maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeiden rahoitukseen käytetyt varat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle ja siirtämällä tarvittavat virat ja niissä toimivat henkilöt työ- ja elinkeinoministeriöön vuodesta 2012 alkaen. Siirretyn hanketoiminnan rahoitukseen sovellettaisiin työ- ja elinkeinoministeriön lakia eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmään sovellettaisiin alueiden kehittämisestä annetun lain 9 §:n mukaisia yhteistyöryhmiä koskevia säännöksiä.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla luovuttaisiin pääosin kokonaan kansallisiin varoin toteutettavasta valtakunnallisen maaseudun tutkimuksen ja kehittämisen kansallisesta rahoittamisesta. Laajojen maaseutuhankkeiden rahoittamista jatkettaisiin enää vähäisessä määrin maatilatalouden kehittämisrahaston varoin maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkei-

den tukemisen yhteydessä. Tavoitteena on, että tarkoitukseen osoitettaisiin rahastosta vastaava määrä varoja kuin tähänkin asti ottaen kuitenkin huomioon maatilatalouden kehittämisrahastosta käytettävissä olevien varojen määrä. Tutkimuslaitokset voisivat luonnollisesti toteuttaa maaseudun kehittämiseenkin liittyviä tutkimuksia tutkimuslaitosten tavanomaisin toimintamenoin. Samoin edelleen rahoitettaisiin yhteistutkimushankkeina tutkimusta joka saattaa liittyä osaltaan maaseutuun ja sen kehittämiseen, vaikka pääpaino tutkimuksessa olisikin toisaalla.

Tarkoituksena ei ole, että valtakunnallisissa maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeissa itse hanketoiminnan sisältö ja laajuus tai niiden rahoittamisen edellytykset merkittävästi muuttuisivat hallinnollisen siirron johdosta. Samoin maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminnan on tarkoitus jatkaa pääosin nykyisin toimintatavoin ja tavoittein sen jälkeenkin, kun kyseinen toiminta ja niiden edellyttämät määrärahat, virat ja henkilöstövoimavarat on siirretty työ- ja elinkeinoministeriöön. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän on tarkoitus työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessäkin esittää niitä maaseudun kehittämis- ja tutkimuskohteita, joita maatilatalouden kehittämisrahaston varoin voitaisiin rahoittaa.

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on vahvistaa siirrolla maaseudun kehittämisen yhteyttä muuhun alueiden kehittämis- ja suunnittelujärjestelmään sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ohjaukseen. Siirron avulla parannettaisiin edellytyksiä ottaa huomioon maaseudun kehittämistä koskevat kysymykset valtioneuvoston päättäessä alueiden kehittämisen tavoitteista, alueiden erityispiirteiden mukaisissa periaatepäätöksissä sekä eri ministeriöiden aluestrategioiden valmistelussa. Siirto toisi työ- ja elinkeinoministeriöön uusia maaseudun kehittämisen työmuotoja ja verkostoja. Niiden asemaa ja merkitystä osana alueiden kehittämisjärjestelmää on tarkoitus vahvistaa. Siirto myös helpottaisi paikallisen kehittämisen toimintatapojen kehittämistä ja käyttöönottoa, vahvistaisi julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä alueiden kehittämisessä sekä edistäisi näiden toimintatapojen huomioon ottamista alueiden kehittämis- ja suunnittelu-

järjestelmässä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ohjauksessa.

Sen sijaan vastuu EU:n osarahoittamista maaseutuohjelmista jäisi edelleen maa- ja metsätalousministeriölle. Maa- ja metsätalousministeriössä hallinnoitaisiin siten edelleen paitsi EU:n maaseutuohjelmien laatimista ja toimeenpanoa, myös ohjelmiin sisältyviä tukijärjestelmiä. Näiden säilyttäminen maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon ohjelmien painottumisen maatilojen luonnonhaittakorvauksiin ja ympäristötukiin sekä maatalouden rakenteen kehittämiseen.

Maa- ja elintarviketalouteen liittyvien hankkeiden rahoitusta selkeytettäisiin siten, että rahoitus voisi koskea tutkimushankkeiden lisäksi kehittämistä sisältäviä hankkeita. Koska rahoitus tähänkin asti on koskenut soveltavaa tutkimusta, jossa tavoitteena on saada tutkimustulokset mahdollisimman nopeasti elinkeinon hyödynnettäväksi, raja tutkimuksen ja kehittämisen välillä on ollut häilyvä. Ehdotettu muutos poistaisi epätietoisuutta tukikelpoisten hankkeiden laajuudesta ja sisällöstä. On ensiarvoisen tärkeää, että tutkimustulokset saadaan mahdollisimman hyvin käytäntöön ja tutkimushankkeita suunniteltaessa on välttämätöntä aina harkita hankkeiden käytännön sovellettavuutta, mikä merkitsee hankkeen suuntaamista myös siltä osin elinkeinon kehittämisen puolelle.

Edellä esitetyn johdosta ehdotetaan, että tutkimusrahoituslaki uusittaisiin. Vaikka siihen tarvittavat muutokset eivät ole suuria, niiden lukumäärän johdosta on tarkoituksenmukaista säätää kokonaan uusi laki. Pääpaino olisi maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamisessa, mutta rahoitusta voitaisiin edelleen myöntää myös laajoihin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin. Säännökset maaseutupolitiikan yhteistyöryhmästä poistettaisiin. Vastaavasti TEM:n hankerahoituslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työ- ja elinkeinoministeriön myöntämään tukeen lisätään oikeus myöntää rahoitusta valtakunnallisiin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin. Lakiin tehtäisiin lisäksi eräitä teknisiä luonteisia muutoksia.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettujen muutosten johdosta kansallinen maaseutupolitiikan kokonaisuohjelma ja valtakunnalliset maaseutuhankkeet siirtyisivät työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoitaviksi. Tämä tehostaisi alueiden kehittämiseen liittyvää ohjelmatyötä sekä yhtenäistäisi tavoitteita ja toiminnan painopisteitä. Yhteistyö maa- ja metsätalousministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön välillä kuitenkin säilyisi edelleen osaksi maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän työhön ja työryhmiin osallistumisen sekä osaksi kansallisten ja EU-osarahoitteisten ohjelmien yhteensovittamisen ansiosta. Keskittäminen tehostaisi alueiden kehittämiseen tarkoitettujen eri varojen koordinoitua käyttöä ja parantaisi siten ohjelmatoiminnan vaikuttavuutta.

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminnan ja kansallisesti rahoitettujen valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden tukemisen siirtäminen pääosin toiseen ministeriöön edellyttää sekä virkojen ja henkilöresurssien että toimintamäärärahojen samoin kuin hanketoimintaan ja valtakunnalliseen kylätoiminnan valtionavustukseen käytettävien määrärahojen siirron huomioon ottamista vuotuisessa valtion talousarviossa. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan osalta on valtion vuoden 2012 tulo- ja menoarviossa on ehdotettu otettavaksi vähennyksenä huomioon 3 viran siirron vuoksi näissä viroissa toimivien henkilöiden palkkoja vastaava määrä sekä maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimintamäärärahoja vastaavat määrä. Vastaavasti nämä määrät ovat talousarviossa lisäyksenä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla. Näin ollen toimintamenomäärärahojen siirron lisäksi valtion talousarvion momentin 30.10.63 siirtomääräraha poistettaisiin ja vastaava määrärahan lisäys otettaisiin huomioon työ- ja elinkeinoministeriön momentilla 32.50.62. Vuonna 2012 määräraha olisi 3,023 miljoonaa euroa. Tästä määrärahasta rahoitettaisiin lisäksi yhden määrääjäksi virkaan nimitetyn henkilön palkkakustannukset sekä yhteistyöryhmän hallinnosta, viestinnästä ja vastavasta yhteistyöryhmän omasta toiminnasta

muutoin aiheutuvat kustannukset. Siirron jälkeen maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminnasta aiheutuvat menot katettaisiin edellä mainittuja kolmen viran palkkakustannuksia lukuun ottamatta siten valtaosin maaseudun kehittämiseen ja tutkimukseen osoitettua määrärahoista. Pääasiallisimmat määrärahan rahoituskohteet olisivat kuitenkin tutkimus- ja kehittämishankkeiden avustukset, nykyiset kylätoiminnan edistämisen kustannukset sekä osa eräiden tutkimusprofessorien palkkakustannuksista.

Maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisessa käyttösuunnitelmassa varattaisiin edelleen myöntämisvaltuus laajojen maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden avustamiseen. Tavoitteena on, että näiden hankkeiden rahoitukseen osoitettaisiin nykyistä vastaavan suuruinen myöntämisvaltuus vuosittain. Vuotuinen myöntämisvaltuus on ollut tähän asti 0,51 miljoonan euroa.

Maatilatalouden kehittämisrahaston vähenevät varat ja tarkoitukseen nykyisin osoitetun myöntämisvaltuuden vähäisyys huomioiden ottaen ei ole tarkoituksenmukaista ylläpitää erikseen maa- ja metsätalousministeriössä toiminnan hallinnoinnin edellyttämää henkilöstöä, vaan kyseisiä hankkeita hallinnoitaisiin maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkeiden yhteydessä. Kuten hallitusohjelmassa on sovittu, yhteistyöryhmän asioita ja valtakunnallisia maaseutuhankkeita käsitelleen jaoston henkilöstö siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöön. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä osallistuisi kuitenkin edelleen maa- ja metsätalousministeriössä hallinnoitavien laajojen maaseutuhankkeiden rahoituksen valmisteluun tekemällä vuosittain esityksen maa- ja metsätalousministeriölle rahoituksen painopisteistä sekä antamalla tarvittaessa hanke-esityksistä lausuntoja.

Myös niiden maaseudun kehittämishankkeiden hallinnointi, joihin maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt tuen, mutta joiden maksatus tai muu toimeenpano on vielä kesken, siirtyisi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle siltä osin, kuin avustus on myönnetty valtion talousarvion määrärahasta. Tätä varten siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöön myös vuosien 2010 ja 2011 siirtomäärärahas- ta käyttämättä olevat määrät, asiakirjat ja tie-

dostot. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön ratkaistavaksi siirrettäisiin hakemukset, jotka jätetään maa- ja metsätalousministeriölle vuonna 2011, mutta jotka ratkaistaan vuoden 2012 alkupuolella vuoden 2012 tai käyttämättä olevista vuosien 2010 ja 2011 talousarvioiden määrärahoista. Kyseinen vuoden 2012 siirtomääräraha on vuoden 2012 valtion talousarvioehdotuksessa esitetty siirrettäväksi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle. Hakemukset, joihin on haettu rahoitusta maatilatalouden kehittämisrahaston varoista tai joihin voidaan myöntää rahoitus mainituista varoista, ratkaistaisiin kuitenkin maa- ja metsätalousministeriössä.

Sellaisia hankepäätöksiä, joihin lain voimaantumisen jälkeen on tarpeen suorittaa maksatuksia siirron toteuttamisen jälkeen, arvioidaan olevan vuoden 2012 alussa yhteensä noin 0,6 miljoonaa euroa. Tarve vähenee vuosittain siten, että maa- ja metsätalousministeriössä tehtyjen hankepäätösten maksatusten arvioidaan päättyvän vuonna 2013.

Maatilatalouden kehittämisrahastosta myönnetty avustukset maksettaisiin kaikilta osin kuitenkin edelleen loppuun maa- ja metsätalousministeriössä. Näitä arvioidaan olevan vuoden 2012 alussa vielä noin 0,1 miljoonaa euroa.

Talousarvion määrärahasta rahoitettuja yhteistyöryhmän käsittelemiä maaseutuhankkeiden tukipäätöksiä on tehty noin 50 kappaletta vuodessa. Maatilatalouden kehittämisrahaston viime vuosina osoitetusta 0,51 miljoonan euron maaseudun tutkimusmäärärahasta vastaavia päätöksiä on tehty noin 10—15 vuosittain. Avustuspäätöstä kohden tehdään noin 2—3 maksatuspäätöstä vuosittain.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämishankkeiden tukeminen jatkuisi aikaisemmassa laajuudessaan. Niihin osoitettaisiin edelleen noin 5 miljoonaa euroa vuosittain maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa. Tällä määrällä tuettaisiin keskimäärin noin 40 hanketta vuosittain.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Maa- ja metsätalousministeriöstä siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöön maatalousosaston maaseudun kehittämisyksikön maa-

seutupolitiikkajaosto ja sen tehtävät. Siirto koskisi kolmea vakinaista virkaa ja yhtä määräaikaista virkaa sekä näissä toimivia henkilöitä. Siirretyssä määräaikaisessa virkasuhteessa toimivan henkilön palkka rahoitettaisiin maaseudun kehittämisen määrärahoista. Palkkakustannus vastaa näistä määrärahoista tähänkin asti rahoitettuja ministeriön palkkakustannuksia.

Henkilöiden ja toiminnan siirto edellyttää maa- ja metsätalousministeriössä joitakin henkilöstöjärjestelyjä sekä vähäistä muutosta maatalousosaston organisaatorakenteeseen. Lisäksi on tarpeen tarkistaa eräitä ministeriön menettelytapoja ja viestintää.

Maa- ja metsätalousministeriössä maaseutuhankkeiden kansalliseen rahoittamiseen käytettäviä henkilöstövoimavarojen käyttöä on tarkoitus merkittäväällä tavalla supistaa toiminnan uudelleenjärjestelyllä. Sen sijaan maa- ja metsätalousministeriössä useat henkilöt osallistuvat omien tehtäviensä asiantuntijoina maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän yhteistyöhön. Näistä tehtävistä arvioidaan muodostuvan yhteensä yksi henkilötyövuosi.

Työ- ja elinkeinoministeriössä maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimintaa samoin kuin valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden tukemista jatkettaiisiin pääosin nykyisin toimintatavoin osana ministeriön alueiden kehittämisosaston toimintaa. Yhteistoiminta ministeriöiden ja yhteistyötahojen kesken jatkuisi pääosin nykyisin toimintatavoin. Maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden myöntö- ja maksamistoimenpiteisiin on varauduttu.

4.3 Muut vaikutukset

Ehdotetut muutokset selkeyttävät maaseudun kehittämisen ohjausta osana alueiden kehittämisjärjestelmää ja yhtenäistävät painotuksia valtakunnallisia alueiden kehittämistavoitteita luotaessa. Ehdotettu muutos tehostaa ohjelmien vaikuttavuutta, kun toimitat sijoitetaan hallinnossa mahdollisimman tehokkaasti.

Ehdotettu muutos edellyttää tarvetta eräiltä osin tarkistaa toimintatapoja yhteensovitettaessa kansallista ja EU:n osarahoittamaa maaseudun kehittämistä valtioneuvoston linjausten mukaisesti.

Ehdotetulla muutoksella ei ole hallinnon ulkopuolelle ulottuvia mainittavia muita vaikutuksia. Siirtymisvaiheessa muutoksesta tiedottaminen edellyttää erityistä huolellisuutta, jotta tuen saajille ei aiheutuisi muutoksesta haittaa.

5 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston maaseudun kehittämisyksikön maaseutupolitiikkajaosto siirrosta työ- ja elinkeinoministeriöön on sovittu pääministeri Kataisen johtaman hallituksen hallitusohjelmassa.

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa hallitusohjelman linjausten mukaisesti.

Esityksestä on pyydetty lausunto liikenne- ja viestintäministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, valtioneuvoston kanslialta, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselta, maakunnan liitoilta suuralueittain, maaseutupolitiikan yhteistyöryhmältä, Agronomiliitolta ja Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö Juko ry:ltä.

Lausunto on saatu opetus- ja kulttuuriministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, valtioneuvoston kanslialta, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselta, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolta, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f:ltä, Lapin liitolta, Pohjois- Savon liitolta, Varsinais- Suomen Liitolta, Akava ry:ltä, Juko ry:ltä ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmältä. Lisäksi valtiovarainministeriöstä on saatu tieto, ettei sillä ole huomautettavaa esitykseen.

Useissa lausunnoissa on esitetty huoli valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toiminnan rahoituksen ja henkilöstövoimavarojen riittävydestä työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä, maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän työn luonteen säilymisestä nykyisen kaltaisena ja laajuisena

sekä siirrettävien henkilöiden määrän riittävydestä. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus on painottanut toisaalta hallitusohjelmasta aiheutuvaa tutkimustarpeen ja toisaalta vähenevien tutkimusmäärärahojen välistä ristiriitaa sekä maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän hankerahoituksen merkitystä. Työntekijäjärjestöt ovat korostaneet yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/1988) mukaisten yhteistoimintamenettelyjen toteuttamista ennen siirroista päättämistä sekä määräaikaisten henkilöiden aseman selvittämistä. Lisäksi lausunnoissa on toivottu perusteluja täsmennettäväksi ja osin muutettavaksi sekä tehty joitakin teknisiä muutosehdotuksia.

Lausuntojen johdosta perusteluja on eräiltä osin täsmennetty, selkeytetty ja tehty mahdollisuuksien mukaan ehdotettuja korjauksia. Koska siirrettävien henkilöiden määrä seuraa suoraan hallitusohjelmasta, esitystä ei ole sillä osin muutettu.

Yhteistoimintamenettelyt on aloitettu siirrettävien henkilöiden sekä maa- ja metsä-

lousministeriöön jäävien henkilöiden välillä heinäkuun alussa ja ne on tarkoitus saada kaikilta osin toteutetuksi ennen kuin asian käsittely eduskunnassa on päättynyt. Ennen siirtoa käydään yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu neuvottelu siirron sekä siirrosta aiheutuvien vaikutusten kohteena olevien henkilöiden kanssa ja sovitaan alustavasti siirrettävien henkilöiden työnkuvista työ- ja elinkeinoministeriössä.

Tutkimus- ja kehittämishanketoimintaan käytettävissä olevien varojen määrä puolestaan ratkaistaan kunkin vuoden valtion talousarviosta ja maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmasta päätettäessä käytettävissä olevien varojen rajoissa.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentin mukaan lakia sovellettaisiin myönnettäessä avustusta maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Pykälän 2 momentin mukaan maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyvään hanketukeen sovellettaisiin edelleen, mitä maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetussa laissa (1443/2006) säädetään. Samoin porotalouden ja luontaiselinkeinojen tutkimukseen myönnettävään tukeen sovellettaisiin, mitä säädetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa (45/2000) ja porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetusta annetussa laissa (986/2011). Sen jälkeen, kun ensiksi mainittu laki on kumottu porotalouden ja luontaiselinkeinojen raken-

netuesta annetulla lailla, näihin hankkeisiin sovellettaisiin viimeksi mainittua lakia.

Pykälän säännökset vastaavat pääosin tutkimusrahoituslain 1 §:ää. Lakia ja sen soveltamisalaa ehdotetaan kuitenkin täsmennettäväksi siten, että siinä nimenomaisesti mainittaisiin myös maa- ja elintarviketalouden kehittämishankkeet. Tämä on tarkoituksenmukaista sen johdosta, että usein se, milloin kysymys on varsinaisesta tutkimuksesta ja milloin tutkimustiedon saattamisesta elinkeinotoiminnassa käytettävissä olevaksi tiedoksi ja toiminnaksi, ei ole täysin yksiselitteistä. Lisäksi tarkoituksena on edistää ja nopeuttaa tutkimustiedon hyödyntämistä elinkeinotoiminnassa. Tukitoiminnan laajuuteen muutos ei vaikuttaisi.

2 §. Rahoitus. Pykälässä ehdotetaan, että avustusta voitaisiin myöntää valtion talousarviossa tai maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tarkoitusta varten osoitetuista varoista. Säännös vastaa tutkimusrahoituslain 2 §:ää.

Nykyisin talousarvion momentin 30.10.63 määräraha valtakunnalliseen maaseudun tutkimukseen ja kehittämiseen on tarkoitus poistaa ja siirtää määräraha työ- ja elinkeinoministeriön pääluokkaan momentiksi 32.50.62. Ehdotettu säännös ei sulkisi mahdollisuutta myöntää lain nojalla avustusta maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annettavan lain nojalla myös valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta, jos sellaista pidettäisiin tarkoituksenmukaisempana maatilatalouden kehittämishankkeiden rahoituksen lisäksi tai sijaan ja tarkoitukseen osoitettaisiin määräraha.

3 §. Avustuksen saaja. Lakiehdotuksen 3 §:ssä ehdotetaan, että avustusta voitaisiin myöntää sellaiselle luonnolliselle henkilölle, yksityisoikeudelliselle tai julkisoikeudelliselle yhteisölle taikka säätiölle, jolla on riittävät edellytykset tutkimus- tai kehittämishankkeen toteuttamiseen. Säännös vastaisi sellaisenaan tutkimusrahoituslain 3 §:ää.

4 §. Avustettava toiminta. Avustusta voitaisiin myöntää maa- ja elintarviketaloutta laaja-alaisesti hyödyttävään tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Pykälän 2 momentin mukaan avustusta voitaisiin lisäksi edelleen myöntää sellaiseen laajaan tutkimus- tai kehittämistoimintaan, joka merkittävällä tavalla edistää maaseudun kehittämistä ja maaseutupolitiikan tavoitteiden toteutumista. Tarkoitus on, että vuodesta 2012 alkaen kuitenkin tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitus suunnattaisiin erityisesti sellaisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, joilla on läheinen kytkentä maa- ja metsätalousministeriön perustehtäviin. Lisäksi rahoitusta voitaisiin osoittaa ohjelmien ja tukijärjestelmien arviointiin. Hankkeiden ei tarvitsisi olla samalla tavalla valtakunnallisia kuin työ- ja elinkeinoministeriöön siirrettävien hankkeiden, mutta niiden tulisi edelleen olla laajoja. Asiallisesti ero ei ole merkittävä.

Pykälän 3 momentin mukaan avustus myönnettäisiin 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toiminnasta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella

tarkemmin avustettavasta toiminnasta ja hyväksyttävistä kustannuksista.

Pykälä vastaa maa- ja elintarviketalouden hankkeisiin sisältyvää kehittämistä lukuun ottamatta pääosin tutkimusrahoituslain 4 §:ää.

5 §. Valtiontukisääntöjen soveltaminen. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan todeksi, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklassa tarkoitettuna valtiontukena myönnettävään avustukseen sovelletaan Euroopan unionin lainsäädännössä valtion tuen myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ja rajoituksia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin valtiontukisääntöjen soveltamisesta lakiehdotuksessa tarkoitettuun avustukseen. Asetuksella pääosin täsmennettäisiin, mitä komission valtiontukiuntauvoja kulloinkin on otettava erityisesti huomioon avustusta myönnettäessä.

Pykälä vastaa sisällöltään tutkimusrahoituslain 5 §:ää, mutta siinä on otettu huomioon Lissabonin sopimuksesta aiheutuneet muutokset EU:n lainsäädäntöön.

6 §. Valtionavustuslain soveltaminen. Pykälässä ehdotetaan todeksi, että lakiehdotuksessa tarkoitettuun avustukseen sovelletaan lisäksi, mitä valtionavustuslaissa säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö toimisi mainitussa laissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

Pykälä vastaa tutkimusrahoituslain 6 §:ää.

7 §. Voimaantulo. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä. Pykälän 1 momentissa laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja sillä kumottaisiin tutkimusrahoituslaki.

Pykälän 2—7 momentissa säädettäisiin siirtymäjärjestelyistä. Vireillä olevat hakemukset, joihin tuki myönnetään valtion talousarvion määrärahasta, siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriön ratkaistaviksi noudattaen kyseisen hallinnonalan lainsäädäntöä. Maatilatalouden kehittämishankkeiden rahoitettavat hakemukset sekä asiat, jotka koskevat jo myönnettyjä avustuksia, ratkaistaisiin noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä. Talousarvion määrärahasta myönnettyjä avustuksia koskevat asiat siirrettäisiin kui-

tenkin työ- ja elinkeinoministeriön ratkaistaviksi.

Lisäksi siirtymäsäännöksessä säädettäisiin siirrettävän henkilöstön oikeuksista ja velvollisuuksista. Valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 11 §:n mukaan ministeriöiden toimialan muuttuessa valtioneuvosto voi siirtää viran ministeriöstä toiseen toimialajaon muutosta vastaavasti. Samoin valtioneuvosto voi näissä tilanteissa siirtää määräajaksi nimitetyn virkamiehen toisen ministeriön palvelukseen määräajan päättymiseen saakka. Valtioneuvostosta annetun lain lähtökohtana on, että täytettyä oleva virka voidaan siirtää ilman virkamiehen suostumusta. Näin voidaan menetellä, jos siirto ei vaikuta virkamiehen vapauteen valita asuinpaikkansa. Maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston maaseudun kehittämissyksikön maaseutupolitiikkajaostossa työskentelee neljä henkilöä, joiden työpanoksesta 3,5 henkilötyövuotta on käytetty maa- ja metsätalousministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön siirrettäviin maaseudun kehittämistehtäviin. Jaoston ulkopuolella siirrettäviä maaseudun kehittämistehtäviä hoitaneita henkilöitä ei siirrettäisi. Näistä henkilöistä yhden palkka on muodostunut vastaavalla tavalla kuin siirrettävän määräaikaisen henkilön palkka.

Siirrettävien henkilöiden tehtäviin on maa- ja metsätalousministeriössä kuulunut erityisesti toiminta maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän pääsihteerinä sekä tehtävät, jotka liittyvät toimimiseen yhteistyöryhmässä ja sen teemaryhmissä, yhteistyöryhmän ja sen teemaryhmien tehtävien ja toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen sekä maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen, toimintaryhmätyöhön ja kylätoimintaan vaikuttamiseen, kansainväliseen maaseutupolitiikkaan sekä kaupungin ja maaseudun vuorovaikutukseen osallistumiseen, ohjelmien ja toimenpiteiden vaikutusten ennakointiin, valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksen valmisteluun ja esittelyyn sekä muuhun kansalliseen maaseutupolitiikkaan.

Eräiden maaseudun kehittämistehtävien ja niitä hoitavan henkilöstön siirto työ- ja elinkeinoministeriöön ehdotetaan toteutettavaksi valtioneuvostosta annetussa laissa säädetyllä menettelyllä mukaisesti. Virkamiesten palve-

lussuhteen ehdot säilyisivät ennallaan virkojen siirtojen yhteydessä. Virkamiesten palvelussuhteen ehtoihin sovellettaisiin, mitä niistä virkaehtosopimuksissa sovitaan tai laissa säädetään. Virkamiehet siirtyisivät työ- ja elinkeinoministeriön palkkausjärjestelmäsovimuksen soveltamisalan piiriin. Sopimuskaudelle 2010—2012 28.3.2010 tehdyn valtion työ- ja virkaehtosopimuksen allekirjoittamispöytäkirjan 18 §:n mukaan suoraan lain nojalla siirtyvällä henkilöstöllä on oikeus siirtymähetken euromääräiseen palkkaan 24 kuukauden ajan siirtymähetkestä alkaen, jos tehtävän vaativuus säilyy entisellä tasolla, mutta vastaanottavan organisaation palkkausjärjestelmän mukaan maksettava kuukausipalkkaus olisi alempi kuin luovuttavassa organisaatiossa maksettu.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

1.2 Laki eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lakia voidaan soveltaa myös maaseudun kehittämistä koskeviin ohjelmiin ja hankkeisiin. Tukea myönnettäisiin sellaisiin valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, jotka edistävät valtakunnallisten alueiden kehittämistavoitteiden tai eri ministeriöiden aluestrategioiden maaseudun kehittämistavoitteita tai jotka muutoin tukevat kansallisen maaseutupolitiikan toteuttamista. Tähän sisältyisi muun ohessa uusien toimintatapojen, verkostojen ja erilaisten tutkimusten ja selvitysten rahoittaminen.

5 §. Tuensaajat. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että tukea voidaan myöntää julkis- ja yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden lisäksi myös luonnollisille henkilöille. Siirrettäväksi ehdotetut valtakunnalliset maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeet on tarkoitettu myös yksittäisten vähintään väitöskirjatasoisten tutkimusten tukemiseen. Tuen myöntäminen luonnolliselle henkilölle olisi kuitenkin tarkoitettu vain erityistapauksiin, joissa väitöskirjaa tai muuta tutkimusta

tekevä henkilö ei ole jonkin tutkimuslaitoksen palveluksessa.

7 §. Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämätuki. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että sen kolmanneksi momentiksi lisättäisiin työ- ja elinkeinoministeriölle oikeus myöntää tukea valtakunnallisiin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin.

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Lakia sovellettaisiin myös lain voimaantuleessa vireillä oleviin hakemuksiin. Ennen lain voimaantuloa myönnettyihin tukiin ja vireillä oleviin hakemuksiin sovellettaisiin aikaisempia säännöksiä. Toimivaltainen viranomainen siirrettyissä asioissakin olisi lain voimaantulon jälkeen työ- ja elinkeinoministeriö.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annettavan lain nojalla säädettäisiin vastaavista seikoista kuin tutkimusrahoituslain nojalla on säädetty valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen rahoituksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella rajattaisiin tuettavat hankkeet käytettävissä oleviin varoihin tai myöntämisvaltuuteen Avustettava toiminta tulisi perustua tavoitteiltaan, sisällöltään ja kestoiltaan määriteltyyn hankkeeseen. Hankkeen tulosten tulisi olla laajalaisesti hyödynnettävissä sekä julkaistavissa tai muulla vastaavalla tavalla saatettavissa laajaan jakeluun. Avustusta ei voisi myöntää sellaiseen toimintaan, jonka seurauksena avustus muodostuisi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi.

Tarkoitus on, että avustuksen enimmäismääräksi säädettäisiin edelleen enintään 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Asetuksella säädettäisiin avustuksen hakemisen määräajoista ja menettelystä.

Tukikelpoisilta kustannuksilta edellytettäisiin, että ne ovat hankkeen toteuttamisen

kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia ja liittyvät palkkoihin ja niihin verrattaviin menoihin, ostopalveluista ja vastaaviin toimintamenoihin, hankkeen tulosten julkaisemiseen ja vastaavaan toimintaan sekä yleiskustannuksiin, jotka voidaan kohdentaa hankkeelle.

Kustannuksilta edellytettäisiin, että ne eivät ole syntyneet ennen avustushakemuksen viireille tuloa.

Asetuksella säädettäisiin myös tulosten julkaisemisesta ja tiedottamisesta. Avustuksen edellytyksenä olisi, että tulosten omistusoikeuden sekä tuloksiin kohdistuvat immateriaalioikeudet kuuluvat avustuksen saajalle ja että niiden siirtämisestä peritään markkinahinnan mukainen korvaus. Avustusta ei saisi osaksikaan siirtää muun kuin avustuspäätöksessä määrätyn tahon käytettäväksi.

Lisäksi asetuksella säädettäisiin avustuksen maksamisen edellytyksistä ja menettelystä siinä sekä hankkeelle tarvittaessa asetettavasta ohjausryhmästä.

TEM: in rahoituslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriön ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (1695/2009) tultaisiin tarkentamaan. Asetuksen 16 §:ään, jossa säädetään työ- ja elinkeinoministeriön kehittämishankkeista lisättäisiin oikeus myöntää tukea valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Asetukseen lisättäisiin myös tarkemmat säännökset valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden sisällöstä, hakemisen yhteydessä toimitettavista tiedoista, tuen enimmäismäärästä sekä hankkeen tulosten julkaisemisesta.

Valtioneuvoston ohjesääntöä on tarkoitus tarkistaa siten, että työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan lisättäisiin kansalliseen maaseutupolitiikkaan liittyvät tehtävät. Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan jäisi edelleen maaseudun kehittäminen, koska vastuu EU:n maaseudun kehittämisohjelmasta jäisi mainitulle ministeriölle ja esityksen mukaisesti kansallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden tukeminen. Lisäksi ehdotetut muutokset edellyttävät joitakin muutoksia ministeriöitä koskeviin asetuksiin ja työjärjestyksiin. Kansallista maaseutupolitiikkaa ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmää sekä valtakunnallisia maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeita koskevat säännökset on

tarkoitus poistaa maa- ja metsätalousministeriötä ja sen organisaatiota koskevista säännöksistä ja määräyksistä ja siirrettyjä tehtäviä koskevat säännökset ja määräykset lisätä työ- ja elinkeinoministeriötä koskeviin säädöksiin ja määräyksiin.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain 80 §:ssä rajoitetaan valtioneuvoston mahdollisuutta laissa olevan valtuuden nojalla antaa asetuksia. Pykälän 1 momentin mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Lakiehdotuksiin otetuissa asetuksenantovaltuuksissa on kysymys itse lakiin sisältyvi-

en säännösten tarkentamisesta. Ehdotetuissa laeissa on kysymys harkinnanvaraisten avustusten myöntämisestä eikä niissä säädetä etuuksista, joihin hakijoilla olisi lain nojalla oikeus. Vaikka tarkoitus on, että maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lain-säädännön nojalla haetut eräät hakemukset siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriössä ratkaistavaksi, hallintoviranomaisen vaihtuminen ei sinänsä vaikuta tuen hakijan oikeuksiin eikä tässäkään tilanteessa kysymys ole rahoituksesta, johon millään taholla olisi suoraan oikeus. Rahoitus riippuu joka tapauksessa käytettävissä olevista varoista. Rahoituksen edellytyksiin eivät myöskään vaikuta seikat, joista säädetään perustuslain 6 §:ssä.

Ehdotetut lait voidaan säätää tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

Laki**maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myönnettäessä avustusta maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

Maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyvään hanketukeen sovelletaan, maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annettua lakia (1443/2006).

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen tutkimukseen myönnettävään tukeen sovelletaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia (45/2000) ja porotalouden rakennetusta annettua lakia (986/2011).

2 §

Rahoitus

Avustusta voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tai valtion talousarviossa tarkoitusta varten osoitetuista varoista.

3 §

Avustuksen saaja

Avustusta voidaan myöntää sellaiselle luonnolliselle henkilölle, yksityisoikeudelliselle tai julkisoikeudelliselle yhteisölle taikka säätiölle, jolla on riittävät edellytykset tutkimus- tai kehittämishankkeen toteuttamiseen.

4 §

Avustettava toiminta

Avustusta voidaan myöntää maa- ja elintarviketaloutta laaja-alaisesti hyödyttävään tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Avustusta voidaan lisäksi myöntää sellaiseen laajaan tutkimus- tai kehittämistoimintaan, joka merkittävällä tavalla edistää maaseudun kehittämistä ja maaseutupolitiikan tavoitteiden toteutumista.

Avustus myönnetään 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta toiminnasta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin.

Avustettavasta toiminnasta ja hyväksyttävistä kustannuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Valtiontukisääntöjen soveltaminen

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklassa tarkoitettuna valtiontukena myönnettävän avustuksen edellytyksistä ja rajoituksista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä.

Valtiontukisääntöjen soveltamisesta tässä laissa tarkoitettuun avustukseen voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun avustukseen sovelletaan lisäksi valtionavustuslakia

(688/2001). Maa- ja metsätalousministeriö toimii mainitussa laissa tarkoitettuna valtion-apuviranomaisena.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.

Tällä lailla kumotaan laki valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen rahoituksesta (1477/2007), jäljempänä *kumotava laki*.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyyn avustukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa maa- ja metsätalousministeriössä vireillä oleva hakemus, joka koskee avustuksen myöntämistä kumottavan lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan, siirretään työ- ja elinkeinoministeriön ratkaistavaksi, jos avustusta ei myönnetä maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Tuki myönnetään siirretyn hakemuksen perusteella noudattaen, mitä eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (1652/2009) säädetään tuen edellytyksistä ja menettelystä tukea myönnettäessä. Hakemus, johon tuki myönnetään maatilatalouden kehittämisrahaston varoista, ratkaistaan maa- ja metsätalousministeriössä noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Kumottavan lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan myönnetyn avustuksen käytössä, maksamisessa ja käytön valvonnassa, palauttamisessa ja takaisinperinnässä sekä tarvittaessa tukiehtojen muuttamisessa noudatetaan tuen myöntämisaikana voimassa olleita säännöksiä sekä tukipäätöksessä asetettuja ehtoja. Jos avustus on myönnetty valtion talousarvion määrärahasta, toimivaltainen viranomaisena on kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriö.

Jo myönnetyn avustuksen sekä haetun avustuksen siirrosta työ- ja elinkeinoministeriöön on ilmoitettava avustuksen saajalle ja hakijalle mahdollisimman pian siirron jälkeen.

Maa- ja metsätalousministeriössä työ- ja elinkeinoministeriöön siirtyviä tehtäviä hoitava virkasuhteinen henkilöstö, joka on sijoitettu maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston maaseudun kehittämissyksikön maaseutupolitiikkajaostoon, sekä vastaavat virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa työ- ja elinkeinoministeriöön. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellytä virkamiehen suostumusta. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa. Määräaikaisia tehtäviä hoitava edellä mainitulla tavalla sijoitettu henkilöstö siirtyy työ- ja elinkeinoministeriön palvelukseen määräaikaisen palvelussuhteensa keston ajaksi. Virkamiehen palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä niistä virkaehtosopimuksissa sovitaan tai laissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki**eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (1652/2009) 1 §:n 1 momentti ja 5 § sekä
lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan myönnettäessä tukea työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonallalla alueiden kehittämistä, maaseudun kehittämistä sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamista koskeviin sellaisiin alueellisiin ja valtakunnallisiin ohjelmiin ja hankkeisiin, joiden rahoitus tulee valtion talousarvioon otetusta valtion määrärahasta, jollei muusta laista muuta johdu.

5 §

Tuen saajat

Tukea voidaan myöntää julkis- ja yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle sekä luonnolliselle henkilölle. Tuki voidaan myöntää

useammalle kuin yhdelle tuen saajalle yhteisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen saajista.

6 §

Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä tuki

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää tukea valtakunnallisiin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.

Lain voimaan tullessa vireillä oleviin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin hakemuksiin sekä tukipäätösten tuki- ja sopimusehtoihin samoin kuin muihin laissa edellytettyihin toimenpiteisiin sovelletaan, mitä maa- ja elintarviketa-

louden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittä- (/) 7 §:ssä säädetään.
tämishankkeiden rahoituksesta annetun lain

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (1652/2009) 1 §:n 1 momentti ja 5 § sekä
lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myönnettäessä tukea työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla alueiden kehittämistä sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamista koskeviin sellaisiin alueellisiin ja valtakunnallisiin ohjelmiin ja hankkeisiin, jotka rahoitetaan valtion talousarvioon otetusta määrärahasta, jollei muusta laista muuta johdu.

Tätä lakia sovelletaan myönnettäessä tukea työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla alueiden kehittämistä, *maaseudun kehittämistä* sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamista koskeviin sellaisiin alueellisiin ja valtakunnallisiin ohjelmiin ja hankkeisiin, joiden rahoitus tulee valtion talousarvioon otetusta valtion määrärahasta, jollei muusta laista muuta johdu.

5 §

5 §

Tuen saajat

Tuen saajat

Tukea voidaan myöntää julkis- ja yksityisoikeudellisille oikeushenkilöille. Tuki voidaan myöntää useammalle kuin yhdelle tuen saajalle yhteisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen saajista.

Tukea voidaan myöntää julkis- ja yksityisoikeudellisille oikeushenkilöille *sekä luonnolliselle henkilölle*. Tuki voidaan myöntää useammalle kuin yhdelle tuen saajalle yhteisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen saajista.

6 §

Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä tuki

-----

6 §

Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä tuki

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää tukea valtakunnallisiin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin.

-----
*Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 20 .*

Lain voimaan tullessa vireillä oleviin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin hakemuksiin sekä tukipäätösten tuki- ja sopimusehtoihin samoin kuin muihin laissa edellytettyihin toimenpiteisiin sovelletaan, mitä maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain (/) 7 §:ssä säädetään.
